

Vaccinationer

Alla barn i Sverige erbjuds skydd mot tolv allvarliga sjukdomar genom vaccination. De här vaccinationerna ges vid BVC och i skolan.

Små barn får vaccinationerna på barnvårdscentralen, BVC, upp till skolåldern. I skolan ges vaccinationerna genom elevhälsan.

Några av sjukdomarna som ingår i vaccinationsprogrammet för barn är ovanliga i Sverige men finns i andra delar av världen. Vaccination är det mest effektiva sättet att skydda barnet från dessa sjukdomar som kan bli allvarliga. De här vaccinationerna för barn är gratis. Alla vaccinationer är frivilliga.

NÄR DITT BARN ÄR

🔹 **sex veckor** gammalt ges den första vaccinationen som skyddar mot rotavirusinfektion.

🔹 **tre månader** ges den andra vaccinationen mot rotavirusinfektion. Nu ges också vaccination mot sju andra sjukdomar: difteri, stelkramp, kikhosta, polio, Hib, pneumokocker och hepatit B.

🔹 **fem månader** är det dags att upprepa den vaccination mot sju sjukdomar som barnet fick vid förra besöket, när det var tre månader.

🔹 **ett år** vaccineras barnet för tredje gången mot samma sjukdomar som vid tre och fem månaders ålder.

🔹 **ett och ett halvt år** ges vaccination mot mässling, påssjuka och röda hund.

🔹 **fem år** ges den sista vaccinationen på BVC, som är en påfyllnadsdos mot difteri, stelkramp, kikhosta och polio.

NÄR DITT BARN GÅR I

🔹 **årskurs 1-2** ges den andra vaccinationen mot mässling, påssjuka och röda hund.

🔹 **årskurs 5** får alla barn (för pojkar gäller detta pojkar födda 2009 och senare) två vaccinationer mot humant papillomvirus, HPV, för att förebygga cancer.

🔹 **årskurs 8-9** ges den sista vaccinationen mot difteri, stelkramp och kikhosta.

PÅ BVC

Berätta för din BHV-sjuksköterska (barnhälsovårdssjuksköterska) hur ditt barn mår just nu. Ställ frågor och berätta om du har några funderingar.

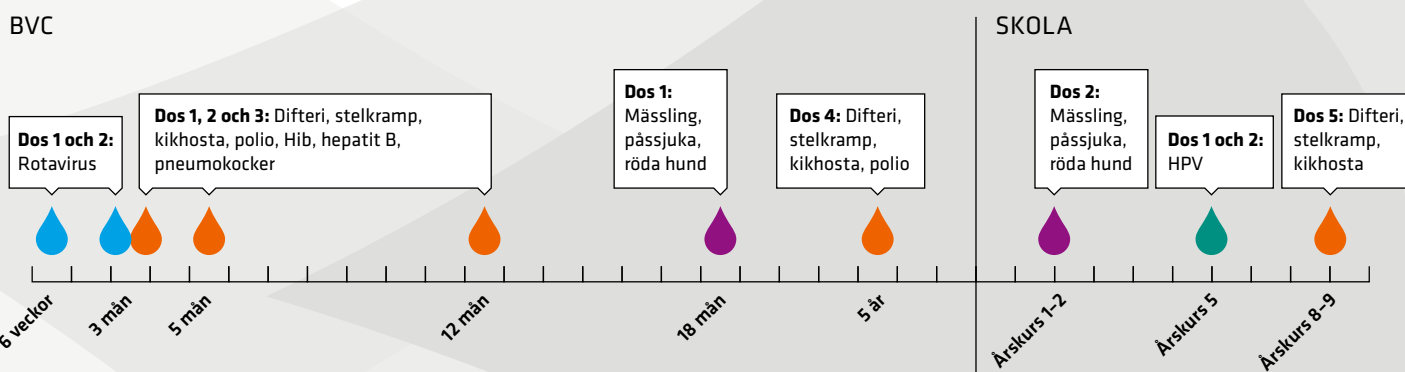
De flesta vaccinationer ges genom en spruta, och ett stick kan upplevas som obehagligt. Din BHV-sjuksköterska kommer att visa hur du ska hålla ditt barn under vaccinationen.

I SKOLAN

I skolan får ditt barn sina vaccinationer av skolsköterskan. Prata med ditt barns skolsköterska om du och ditt barn har frågor om vaccinationerna.

SVERIGES VACCINATIONSPROGRAM

Här ser du de vaccinationer som erbjuds alla barn i Sverige, för att förebygga allvarliga sjukdomar.

Sjukdomarna ditt barn skyddas mot

Här kan du läsa lite mer om sjukdomarna som ingår i vaccinationsprogrammet och som ditt barn skyddas mot genom vaccinationen.

Rotavirusinfektion är en maginfektion som gör att barn drabbas av diarrée, kräkningar och uttorkning. Ibland kan barnet behöva vårdas på sjukhus.

Difteri är en mycket smittsam och allvarlig halsinfektion som kan ge livshotande skador på hjärta, njurar och nervsystem.

Stelkramp orsakas av en bakterie som finns i jord och i tarmen hos djur. Ett barn kan få stelkramp om det blir bitet av ett djur eller får ett smutsigt sår. Barnet får då kramper i musklerna och svårt att svälja och andas. Stelkramp smittar inte mellan människor.

Kikhosta är mycket smittsam och ger svåra hostattacker och hosta som kan vara i flera månader. För spädbarn kan sjukdomen vara livshotande.

Polio ger skador på nervsystemet och kan leda till förlamning och skador för livet.

Haemophilus influenzae typ B (Hib) kan ge allvarliga infektioner, framför allt hos barn under fem år. Hib kan orsaka hjärnhinneinflammation som kan bli livshotande eller orsaka bestående skador.

Pneumokocker kan ge ett barn öron- och bihåleinflammation, men också allvarligare sjukdomar som lunginflammation, blodförgiftning och hjärnhinneinflammation.

Mässling är mycket smittsam och ger hög feber, hosta och utslag. Barnet kan få följsjukdomar som hjärninflammation, öroninflammation och lunginflammation. Ibland kan mässling leda till döden.

Påssjuka är mycket smittsam och drabbar främst spottkörtlarna, men kan ge följsjukdomar som hjärnhinneinflammation och hjärninflammation. Pojkar kan få testikelinflammation.

Röda hund är oftast en lindrig infektion, men om en kvinna som är gravid smittas finns det stor risk för missfall eller för att barnet föds med allvarliga fosterskador.

Humant papillomvirus (HPV) infekterar hud och slemhinnor. Infektionen märks sällan och läker oftast ut av sig själv. När infektionen inte läker kan den leda till cellförändringar och ge livmoderhalscancer men också andra typer av cancer längre fram i livet.

Hepatit B ger leverinflammation. De flesta läker ut infektionen, men ibland blir virus kvar i kroppen och kan orsaka leverskador eller levercancer på lång sikt. Risken är störst om man smittas som barn.

Alla vaccinationer som ges inom vaccinationsprogrammet registreras i ett nationellt vaccinationsregister hos Folkhälsomyndigheten. Registret gör det möjligt att följa upp att vaccinationsprogrammet fungerar som det ska.

Vill du veta mer?

Du är alltid välkommen att kontakta din barnavårdscentral och elevhälsan på ditt barns skola. Du kan också läsa mer på:

- 1177.se
- Folkhalsomyndigheten.se
- Lakemedelsverket.se

